

ju sistem komplementa i koagulacije, fibroblaste sinovijalne membrane, neutrofile, mononuklearne fagocite, trombocite, mastocite i periferne živce (supstancija P).

Autori su mišljenja da važnu ulogu u tome igra negativni naboj na površini kristala i njihova nnepravilna gruba površina. Drugi kristali za razliku od mononatrijeva urata, nose manji naboj na površini i imaju pravilniju, ravniju površinu pa se oni rijetko dovode u vezu s atakom akutne upale (Terkeltaub RA i Ginsberg MH, *Rheum Dis Clin North Amer* 14 (2):353—364, 1988).

Ivo Jajić

PATOLOŠKA SLIKA BOLESTI IZAZVANIH ODLAGANJEM KRISTALA (Pathology of crystal deposition diseases)

U uričkom artritisu odlažu se kristali mononatrijevog urata pretežno u vezivno tkivo, zatim skelet kralješnice a gotovo nikada u živčano tkivo. Tofi su najznačajnije obilježje.

Druga bolest izazvana odlaganjem kristala je slična uričkom artritisu ali se u patološkoj slici razlikuje. Kristali se odlažu u zglobove, burze i periartikularna tkiva, ali nikada u vezivno tkivo.

Kristali poput apatita odlažu se u tkiva nakon nekroze (Shumacher HR, *Rheum. Dis, Clin N Amer*, 14(2):269—288, 1988).

Ivo Jajić

MEHANIZMI PATOLOŠKE KALCIFIKACIJE (Mechanisms of pathologic calcification)

Postoje izrazite sličnosti u mehanizmu metastatske i distofične kalcifikacije. Zahvaljujući elektronskom mikroskopu moguće je pratiti najraniju fazu normalne kalcifikacije, odnosno odlaganje kristala u ekstracelularne mjehuriće što predstavlja početak mineralizacije kosti.

Kalcificirajuća bolest se definira obzirom na fazu nastanka kao ranu i kasnu s posljedicama (morbidnost, mortalitet). Poznavanje mehanizma kalcifikacije može biti od koristi u prevenciji kalcifikacije odnosno bolesti i u postavljanju dijagnoze. Bolesti koje nastaju odlaganjem kristala su artritis, ateroskleroza, kalcifikacije srčanih zalistaka, timpanoskleroza i druge. Zajednička značajna obilježja mehanizma kalcifikacije u svim nabrojenim bolestima su učinak organske membrane (ekstracelularni mjehurići koji odgovaraju mjehurićima matriksa ili intracelularnim mitohondrijima) i kaskada rezultrajući u odlaganju visoko netopivog kalcijeva apatita (Anderson HC *Rheum Dis Clin N Amer*, 14(2):303—319, 1988).

Ivo Jajić

ALGODISTROFIJA. SINDROM REFLEKSNE SIMPATIČKE DISTROFIJE. (Algodystrophy. Reflex sympathetic dystrophy syndrome)

Algodistrofija se često naziva »sindromom refleksne simpatičke distrofije u engleskom jezičnom području. Ona je česta bolest lokomotornog sustava. Stanje je karakterizirano bolom sa prolaznom pseudupalno mreakcijom zahvaćajući različita tkiva, jedan ili više zglobova. Javlja se u svi mdobnim skupinama u oba spola, spontano ili djelovanjem različitih precipitirajućih faktora bilo u početku ili svome toku. Postoje vrlo prošireni ili pak vrlo ograničeni oblici. Dijagnoza algodistrofije je vrlo laka u tipičnim i kompletnim oblicima, ali može biti vrlo otežana u atipičnim oblicima. Bolest se u veći slučajeva sanira kroz kraće ili duže vrijeme.

Liječenje je medikamentno i fizikalna terapija koja uključuje rasterećenje zgloba, termoterapijom i krioterapijom i TES/Doury P, *Clin Rheum*, 7(2):137—180, 1988).

Ivo Jajić